Р Е Ш Е Н И Е
№ 46178

гр. София, 24.11.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Трето отделение 44 състав,** в публично заседание на 10.11.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Владимирова

при участието на секретаря Албена Илиева, като разгледа дело номер **7246** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 10а, ал. 1 и ал. 4 от Закона за чужденците в Република Б. (ЗЧРБ).
Образувано е по жалба на чуждестранния гражданин К. К Ц (К. К С), [дата на раждане] в [населено място], Н., гражданин на Н., персонален номер 28303924, подадена чрез адв. П., срещу Отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (тип „D“), постановен на 11.05.2026 г. от Г. Г. – консулско длъжностно лице в Консулската служба към Посолството на Република Б. в Д., Република И., по заявление за издаване на виза с рег. № 26002508 от 17.03.2026 г.

В жалбата и в представената в съдебно заседание писмена защита се развиват подробни съображения за незаконосъобразност на оспорения административен акт поради постановяването му при съществени нарушения на административнопроизводствените правила, липса на изискуемата от закона форма и мотиви, противоречие с материалноправните разпоредби на чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 24 от ЗЧРБ, както и несъответствие с целта на закона. Оспорващият твърди, че отказът засяга пряко гарантираното му от чл. 8 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ) право на личен живот, доколкото му препятства възможността да реализира установени трудови и професионални правоотношения в Република Б.. Изтъква се, че към заявлението за виза са приложени всички изискуеми от закона документи, включително надлежно издадено на основание чл. 24и от ЗЧРБ Единно разрешение за пребиваване и работа (ЕРПР), действащ срочен трудов договор за длъжността „общ работник“ с българския работодател „Енергия Търговище“ АД, нотариално заверена декларация за осигурено жилищно настаняване в [населено място], валидна задължителна медицинска застраховка за чужденци на територията на страната, закупен самолетен билет и официално полицейско

свидетелство за липса на съдимост. Поддържа се, че твърденията за „миграционен риск“ и предходен отказ за издаване на виза за Италия са голословни, неотносими към целта на дългосрочното трудово пребиваване и необосновани с каквито и да било първични писмени доказателства от страна на административния орган и Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС). По тези съображения се прави искане съдът да отмени оспорения отказ и да върне преписката на административния орган за ново произнасяне при съобразяване с дадените указания. Претендира се присъждане на направените по делото разноски.

Ответникът, чрез процесуалния си представител И. А. – главен специалист в дирекция „К. отношения“ при Министерство на външните работи (МВнР), оспорва жалбата в депозиран писмен отговор и представени писмени молби. Поддържа първично възражение за процесуална недопустимост на жалбата на основание чл. 10а, ал. 4 от ЗЧРБ с аргумент, че правото на труд и влизането на територията на страната не представляват защитими основни права по смисъла на ЕКПЧ. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София - град, Трето отделение, 44-ти състав, като обсъди доводите на страните, приетите по делото писмени доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Жалбоподателят К. К Ц е подал заявление за издаване на национална виза за дългосрочно пребиваване (тип „D“) с вх. рег. № 26002508 от 17.03.2026 г. до Консулската служба към Посолството на Република Б. в Ню Д., Република И..

Искането за издаване на виза е направено във връзка с проведена процедура по чл. 24и от ЗЧРБ за издаване на „Единно разрешение за пребиваване и работа“ (ЕРПР), инициирано от българския работодател „Енергия Търговище“ АД, със статус в системата на МВР „кандидатстване за виза“.

Към заявлението за издаване на виза пред консулските власти са представени и приобщени към административната преписка следните документи: задграничен паспорт на чужденеца № PA2747132, издаден на 08.05.2024 г., с валидност до 07.05.2034 г.; срочен трудов договор от 2025 г., сключен на основание чл. 68, ал. 1, т. 1 от Кодекса на труда и чл. 15, ал. 1 от ЗТМТМ между „Енергия Търговище“ АД (ЕИК[ЕИК]), представлявано от Г. К. Т., и К. К Ц, за длъжността „общ работник“ (код по НКПД 96220001) в [населено място], за срок от 3 (три) години; молба от работодателя „Енергия Търговище“ АД до Консулския отдел на Посолството на Република Б. в Ню Д. с искане за издаване на виза тип „D“ на чужденеца за започване на работа; нотариално заверена декларация от 20.01.2026 г., с която собственикът С. Т. Т. декларира съгласие за жилищно настаняване на К. К Ц в [населено място], [улица], ет. 2; застрахователна полица за задължителна медицинска застраховка за чужденци в Б. № Е. от 10.03.2026 г., със застрахователна сума за медицински разноски и репатриране до 30 977.51 EUR (60 587.00 лева).

По реда на чл. 192 от ГПК във връзка с чл. 144 от АПК, е представено писмо рег. № М-5548 от 01.07.2026 г. (постъпило в АССГ на 03.07.2026 г.) от заместник-председателят на Държавна агенция „Национална сигурност“, с което уведомява съда, че съгласувателната процедура по подаденото заявление за виза е осъществена от СДМ – ДАНС, като по електронен път е изразено отрицателно становище в Националната визова електронна система. Посочено е, че апликантът попада в хипотезата на чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 24 ЗЧРБ. Изразено е отрицателно становище, тъй като при проверка било установено, че лицето има отказани шенгенски визи от Италия, което е довело до основателни съмнения относно посочената цел на пътуването и поражда висок миграционен риск“. В писмото на ДАНС изрично е посочено: „Няма изготвени писмени документи, относими към воденото производство.“

Във връзка с дадените от съда указания в о.с.з. на 29.09.2026 г. по чл. 175, ал. 5 от АПК за

представяне на доказателства относно твърдения отказ от Италия, с молба от 13.10.2026 г. ответникът е представил електронна разпечатка от визова база данни (Заявка № 00000000010262569), от която се установява, че на 18.03.2024 г. чужденецът К. К С е подал в И. заявление с дестинация Италия и цел „туризъм“, по което е отбелязан статус „отказана виза“, без каквито и да било данни за конкретните мотиви, фактически констатации или правни основания за този отказ.

На 11.05.2026 г. Г. Г. – Консулско длъжностно лице в Консулската служба на Посолството на Република Б. в Д., е издал оспорения Отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване, обективиран в двуезичен стандартен формуляр. Като правни основания в акта са вписани чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 24 от ЗЧРБ. В графа „Допълнителни забележки“ на български език е посочено: „Налице са основателни съмнения за миграционен риск към страните от Шенген, предвид предишен отказ от шенгенска виза, постановен от Италия.“ В английския текст на същия формуляр обаче е вписан различен и противоречив мотив: „There are reasonable doubts for migration risk to the countries of SCHENGEN, due to previous refusal, issued by S..“ /съществуват основателни съмнения относно миграционен риск за страните от Шенген, предвид предходен отказ, издаден от Ш./.

При така установеното от фактическа страна, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима. Подадена е от лице по чл. 3 от АПК, вр. чл. 3, ал. 1 от ЗЧРБ, което е адресат на индивидуален административен акт, засягащ правната му сфера неблагоприятно, тъй като му налага ограничения. Съгласно разпоредбата на чл. 10а, ал. 1 от ЗЧРБ отказите за издаване на виза могат да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс относно тяхната законосъобразност. Разпоредбата на чл. 10а, ал. 4 от ЗЧРБ въвежда специално правило, според което отказите за издаване на визи по чл. 9а, ал. 2, т. 4 от ЗЧРБ (визи за дългосрочно пребиваване тип „D“) не подлежат на обжалване по съдебен ред, освен когато лицето претендира засягане на основни права и свободи по Европейската конвенция за правата на човека. В съответствие с практиката на Върховния административен съд по приложението на чл. 10а, ал. 4 от ЗЧРБ (в т. ч. Определение № 12023 от 26.11.2025 г. по адм. д. № 11235/2025 г., Определение № 4310 от 20.04.2026 г. по адм. д. № 3541/2026 г. и Определение № 9640 от 06.10.2026 г. по адм. д. № 8773/2026 г. – всички на IV отделение на ВАС), за да е процесуално допустима жалбата срещу отказ за издаване на виза тип „D“, е необходимо и достатъчно оспорващият да претендира и обоснове с конкретни твърдения засягане на основни права и свободи, гарантирани от ЕКПЧ, при постановяването на административния акт. Доказването и реалното наличие на твърдяното засягане на правата по Конвенцията представлява въпрос по съществото на материалноправния спор, а не абсолютна процесуална предпоставка за достъп до съд.

В настоящия случай жалбоподателят изрично е въвел с първоначалната си жалба обосновани твърдения за засягане на правото на личен живот, защитено от чл. 8 от ЕКПЧ, като е изложил конкретни факти, свързани с надлежно издаденото в негова полза от българските миграционни власти Единно разрешение за пребиваване и работа, валидно сключения трудов договор и възпрепятстването на установените от него професионални и социални контакти. Поради това възражението на ответника за недопустимост на производството се явява неоснователно, а жалбата е процесуално допустима. Разгледана по същество жалбата е основателна.

Оспореният отказ е постановен от материално и териториално компетентен административен орган – Г. Г., консулско длъжностно лице в Консулската служба на Република Б. в гр. Ню Д., съобразно правомощията по чл. 9г, ал. 1 от ЗЧРБ, Заповед № 95-00-26 от 16.01.2025 г. на

министъра на външните работи и Заповед № 19 от 23.09.2025 г. на посланика на Република Б. в Д..
Спазено е изискването за форма – оспореният отказ за издаване на виза тип "D" е обективиран върху стандартен формуляр за уведомление и обосновка на отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза, и съдържа всички реквизити, отразени в Приложение № 7 към чл. 34, ал. 1 от НУРИВОВР, изискуеми и съгласно общите правила, визирани в чл. 59, ал. 1 и ал. 2 от АПК (вж. в този смисъл решение № 2087/22.02.2024 г. по адм. д. 7021/2023 г. на ВАС и др.).
Въпреки това, съдът намира, че оспореният акт съдържа общи и бланкетни мотиви, които не кореспондират с представените към административната преписка доказателства. Не е налице извършване на фактически и правен анализ на представените от заявителя документи и липсва каквото и да е логическа обосновка на направените правни изводи, базирана на конкретни фактически данни.
Съдебната практика по този вид спорове е непротиворечива и категорично изисква посочване в административния акт на конкретни фактически основания и данни за обсъждането на относимите към апликанта правнорелевантни факти и обстоятелства, поради които е постановен съответният отказ.
Според разпоредбата на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК, административният акт в писмена форма трябва да съдържа изложение на фактическите и правните основания за издаването му. Тези елементи от акта имат за цел да разкрият волята на административния орган и обстоятелствата, които стоят в основата на постановяването на акта. Включените мотиви подпомагат жалбоподателя да организира своята защита и съответно съда – да упражни надлежно съдебен контрол върху законосъобразността на акта. В случая административния акт е издаден след извършено съгласуване с ДАНС. Видно от приложеното писмо рег. № М-5548 от 01.07.2026 г., ДАНС е изразила отрицателно становище, което е мотивирано с обстоятелството, че „при проверка било установено, че лицето има отказани шенгенски визи от Италия, което е довело до основателни съмнения относно посочената цел на пътуването и поражда висок миграционен риск“. От друга страна в писмото си ДАНС изрично сочи, че в рамките на процедурата няма съставени никакви писмени документи. Наред с това формулярът за постановения отказ съдържа вътрешно несъответствие в мотивите: в българския текст е вписан предходен отказ от Италия, а в английския текст – отказ от Ш. (S.), което лишава адресата от възможност да разбере действителната воля на административния орган.
В тази връзка настоящият състав намира, че административният орган е нарушил основните процесуални принципи за служебно начало, истинност и събиране на доказателствата по чл. 7, чл. 9, чл. 35 и чл. 36 от АПК. Консулското длъжностно лице не е извършило каквато и да е конкретна и индивидуална проверка на представените от кандидата доказателства.
Оспореният отказ е постановен и в пряко противоречие с материалноправните разпоредби на чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 24 от ЗЧРБ:

По приложението на чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ: Съгласно тази разпоредба се отказва виза на чужденец, който „не докаже достоверно целта и условията на заявеното пребиваване“. В разглеждания казус кандидатът безспорно и категорично е доказал целта и условията на дългосрочния си престой в страната. Пребиваването е изрично разрешено от компетентните органи на МВР чрез процедурата по чл. 24и от ЗЧРБ за издаване на Единно разрешение за пребиваване и работа, подкрепено е от действащ трудов договор за 3 години с реален български работодател („Енергия Търговище“ АД), осигурено жилище, валидна медицинска застраховка и средства за транспорт. Наличието на предходен отказ за издаване на виза с туристическа цел от друга държава (Италия) през 2024 г. се отнася до съвсем различен правен режим и различна цел

на пътуването и не може само по себе си, без какъвто и да е анализ на причините за него, да дискредитира реалността на надлежно разрешеното трудово правоотношение в Република Б..

По приложението на чл. 10, ал. 1, т. 24 от ЗЧРБ: Разпоредбата предвижда отказ при наличие на „основателни съмнения относно автентичността на приложените документи, истинността на тяхното съдържание, надеждността на изявленията или намерението да се напусне страната“. Използваният от законодателя термин „основателни съмнения“ изисква същите да почиват на конкретни, обективни и проверими факти, а не на абстрактни предположения. По делото няма нито едно доказателство за неистинност на представените документи, за неверни декларации или за противоправно поведение на чужденеца. Поради това съдът намира за недоказана хипотезата на чл. 10, ал. 1, т. 24 ЗЧРБ.

От друга страна отрицателното становище на ДАНС би имало обвързващ характер за консулския орган само ако съдържа конкретни фактически констатации за заплаха за националната сигурност или международните отношения по смисъла на чл. 10, ал. 1, т. 1–3 от ЗЧРБ във връзка със Закона за ДАНС. Когато становището на специализирания орган се позовава единствено на общ „миграционен риск“ и предходен визов отказ от друга страна, без да съдържа каквито и да било данни от компетентността по защита на националната сигурност, то не обвързва консулското длъжностно лице и не го освобождава от задължението да извърши самостоятелна преценка на представените по преписката доказателства.

Отказът противоречи и на принципа на съразмерност по чл. 6 от АПК, тъй като засяга права и законни интереси на заявителя и на българския работодател в степен, надхвърляща необходимото за постигане на целите на визовия контрол, като необосновано блокира процедура по законно наемане на труд при вече издадено разрешение от органите за трудова миграция.

По тези съображения жалбата се явява основателна, а оспореният отказ – незаконосъобразен и подлежи на отмяна.

Предвид естеството на административния акт, съдът не може да реши спора по същество, поради което, на основание чл. 173, ал. 2 от АПК преписката следва да се изпрати на компетентния административен орган за ново произнасяне съобразно дадените указания по тълкуването и прилагането на закона.

С оглед изхода на спора в полза на оспорващия следва да се присъдят разноски за платена държавна такса в размер на 5,11 евро.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен съд – София-град, Трето отделение, 44 състав,

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (тип „D“), постановен на 11.05.2026 г. от Г. Г. – консулско длъжностно лице в Консулската служба към Посолството на Република Б. в Д., Република И., по заявление с рег. № 26002508 от 17.03.2026 г., подадено от К. К Ц (К. К С), [дата на раждане] , гражданин на Н., персонален номер 28303924.

ИЗПРАЩА преписката на административния орган, за ново произнасяне по Заявление за издаване на виза тип „D“ с рег. № 26002508 от 17.03.2026 г., подадено от К. К Ц, съобразно задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящото съдебно решение.

ОСЪЖДА Министерство на външните работи на Република Б. да заплати на К. К Ц (К. К С), персонален номер 28303924, паспорт № PA2747132, сумата в размер на 5.11 евро (пет евро и единадесет евроцента) – разноски по делото.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: